Spis treści

Wstęp 9

ROZDZIAŁ 1

PROBLEMY SPOŁECZNO-GOSPODARCZE KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ I WYBRANE KONCEPCJE ICH PRZEZWYCIĘŻENIA (*Katarzyna Czaplicka*) 15

1.1. Dualizm rozwojowy we współczesnym świecie 15
1.1.1. Historyczne uwarunkowania problemów rozwojowych 16
1.1.2. Cechy charakterystyczne krajów rozwijających się 20
1.1.3. Zróżnicowanie w rozwoju świata na przełomie wieków XX i XXI 29
1.2. Koncepcje rozwojowe po II wojnie światowej 38
1.2.1. Teorie pierwszej generacji 39
1.2.2. Teorie heterodoksyjne 44
1.2.3. Poszukiwanie nowej koncepcji rozwoju 47
1.2.4. Kryzys i renesans ekonomii rozwoju 49
Bibliografia 53

ROZDZIAŁ 2

GENEZA I EWOLUCJA MIĘDZYNARODOWEJ WSPÓŁPRACY NA RZECZ ROZWOJU (*Paweł Bagiński, Jan Szczyciński*) 55

2.1. Główne czynniki kształtujące międzynarodową współpracę na rzecz rozwoju (*Paweł Bagiński*) 55

2.2. Ewolucja międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju (*Paweł Bagiński*) 58
2.2.1. Instytucjonalizacja międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju w latach 60. XX w. 59
2.2.2. Zaostrzenie konfrontacji Północ–Południe w sprawach rozwoju. Szok naftowy i Nowy Międzynarodowy Ład Ekonomiczny 61
2.2.3. Zadłużenie międzynarodowe i Konsensus Waszyngtoński 63
2.2.4. Ewolucja podejścia do problemów rozwoju międzynarodowego w latach 90. XX w. 65
2.3. Nowe partnerstwo na rzecz rozwoju u progu XXI w. (*Jan Szczyciński*) 68
2.3.1. Poszukiwanie nowej formuły pomocy rozwojowej 68
2.3.2. Deklaracja Milenijna i Milenijne Cele Rozwoju 70
2.3.3. Od Doha przez Monterrey i Johannesburg do Nowego Jorku 84
Bibliografia 92

ROZDZIAŁ 3
UCZESTNICY MIĘDZYNARODOWEJ WSPÓŁPRACY NA RZECZ ROZWOJU (*Jan Szczyciński*) 95

3.1. Uczestnicy rządowi i międzyrządowi 95
3.1.1. Rządy i państwa 95
3.1.2. Organizacje międzynarodowe 98
RAMKA 3.1. ODBUDOWA PODSTAWOWEJ INFRASTRUKTURY DLA SPOŁECZNOŚCI WSI KANTYSZEWO (*Agata Zamłyńska*) 101
3.2. Podmioty II i III sektora w kształtowaniu współpracy rozwojowej 108
3.2.1. Organizacje pozarządowe 108
RAMKA 3.2. OŚRODEK OPIEKUŃCZY „LITTLE FRIENDS" DLA SIEROT I DZIECI Z GRUP PODWYŻSZONEGO RYZYKA (*o. Janusz Prud, SVD*) 111
3.2.2. Sektor prywatny 113
3.3. Społeczeństwo jako podmiot współpracy na rzecz rozwoju 115
3.3.1. Akceptacja społeczna a skuteczność polityki rozwojowej 115
3.3.2. Edukacja rozwojowa 121
Bibliografia 124

ROZDZIAŁ 4
POMOC ROZWOJOWA (*Katarzyna Czaplicka*) 126

4.1. Klasyfikacja pomocy rozwojowej 127

RAMKA 4.1. PRZYGOTOWANIE DO ZIMY PRZEZ ZAOPATRZENIE ZAGROŻONYCH MIESZKAŃCÓW AZAD KASHMIR W PRZEDMIOTY CODZIENNEGO UŻYTKU (*Agata Zamłyńska*) 130
4.2. Charakterystyka transferów pomocowych 133
4.2.1. Biorcy pomocy rozwojowej 134
4.2.2. Dawcy pomocy rozwojowej 137
RAMKA 4.2. ODBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ REGIONALNEGO CENTRUM REHABILITACYJNEGO W LUENIE (*Anna Kudarewska*) 143
4.2.3. Przeznaczenie środków pomocowych 145
4.3. Pomoc a inne źródła zewnętrznego finansowania rozwoju 148
4.3.1. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne 150
4.3.2. Przekazy emigrantów 152
4.4. Nowe instrumenty finansowania pomocy rozwojowej 155
Bibliografia 159

ROZDZIAŁ 5
PROBLEM SKUTECZNOŚCI POMOCY ROZWOJOWEJ I DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO JEJ POPRAWY (*Paweł Bagiński*) 161

5.1. Odpowiedzialność krajów rozwijających się za rozwój 166
5.2. Dostosowanie pomocy rozwojowej do potrzeb i priorytetów biorców 168
5.3. Koordynacja, komplementarność i harmonizacja działań pomocowych oraz regulujących je procedur 170
5.4. Problem „wiązania" pomocy rozwojowej 170
5.5. Nieprzewidywalność transferów pomocowych 177
5.6. Wdrażanie nowoczesnych instrumentów pomocowych — od projektów do programów 178
5.7. Zarządzanie programami i projektami pomocowymi — nacisk na rezultaty 181
5.8. Zapewnienie spójności polityki na rzecz rozwoju 182
Bibliografia 186

ROZDZIAŁ 6
UDZIAŁ POLSKI W MIĘDZYNARODOWEJ WSPÓŁPRACY NA RZECZ ROZWOJU (*Paweł Bagiński*) 188

6.1. Ewolucja pozycji Polski w międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju — od biorcy do dawcy pomocy 188

6.2. Rozbudowa polskiego programu pomocowego od lat 90. XX w. ... 194
6.3. Główne kierunki polskich działań pomocowych 197
6.3.1. Wielkość polskiej pomocy rozwojowej 197
6.3.2. Sektorowe i geograficzne priorytety polskiej pomocy rozwojowej 200
RAMKA 6.1. CENTRUM ZDROWIA IM. ŚW. ŁUKASZA W KIFANGONDO (*o. Andrzej Fecko, SVD*) 200
6.4. Pozarządowi uczestnicy polskiej współpracy na rzecz rozwoju 205
6.5. Udział Polski we współpracy rozwojowej Unii Europejskiej 207
Bibliografia 211
Zakończenie. Perspektywy współpracy na rzecz rozwoju w XXI w. 213

Przydatne adresy internetowe

Bank Światowy — www.worldbank.org.
Biuro EuropeAid Komisji Europejskiej — http://ec.europa.eu/development/index_en.cfm.
Grupa Zagranica — www.zagranica.org.pl.
Milenijne Cele Rozwoju — www.onz.org.pl/rozwoj; www.un.org/millenniumgoals.
ONZ — www.un.org.
Pomoc rozwojowa OECD — www.oecd.org/dac.
Program polskiej pomocy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP — www.polskapomoc.gov.pl.
UNDP — www.undp.org; www.undp.org.pl.
WIDER — www.wider.unu.edu/welcome.htm.